

Sygn. akt II USK 611/21

POSTANOWIENIE

Dnia 13 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania D. G.
przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi ds. Orzekania o Niepełnosprawności w
Województwie [...]
o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 13 września 2022 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu
z dnia 12 marca 2021 r., sygn. akt VIII Ua 17/19,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu
wyrokiem z dnia 12 marca 2021 r. oddalił apelację wniesioną przez odwołującego
się D. G. od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z
dnia 9 listopada 2018 r., oddalającego odwołanie od orzeczenia Wojewódzkiego
Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie [...] z dnia 8
stycznia 2018 r., utrzymującego w mocy orzeczenie Powiatowego Zespołu do
Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w P. z dnia 21 stycznia 2015 r., którym nie
zaliczono odwołującego się do osób niepełnosprawnych.

Odwołujący się D. G. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od
wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12 marca 2021 r., zaskarżając ten wyrok w
całości i zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 235² § 1

pkt 5 i § 2 k.p.c. w związku z art. 286 k.p.c., a także art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 286 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność tego środka zaskarżenia, która – jego zdaniem – przejawia się w naruszeniu przez Sąd drugiej instancji przepisów postępowania przez pominięcie wniosku skarżącego o przesłuchanie biegłych sądowych, nadto nierozpoznanie jego wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych sądowych, w tym lekarza onkologa. Skarżący podkreślił także, że choroby układu pokarmowego zdiagnozowane u niego od 2004 r. nasilają się, a stan jego zdrowia znacznie się pogorszył, wykryte zmiany nowotworowe rozrastają się, zaś stan układu krążenia nie pozwala na przeprowadzenie operacji i wyklucza poddanie skarżącego chemioterapii.

Skarżący podniósł również, że ujawnienie się u niego schorzeń kardiologicznych i to w trakcie trwania postępowania stało się podstawą pominięcia schorzeń układu pokarmowego, okresu leczenia z tej przyczyny już od 2004 r. oraz całkowitej jego niezdolności do pracy od 2004 r., a tym samym „stało się podstawą skoncentrowania się przez Sąd drugiej instancji na treści art. 477¹⁴ § 6 k.p.c. i podkreślania przez Sąd drugiej instancji, że Sąd ten nie może skorzystać z instytucji przewidzianej we wskazanej powyżej podstawie prawnej, gdyż nie znajduje ona zastosowania w postępowaniu apelacyjnym”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej

jedną z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo

dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącego o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów. Wbrew zawartym w tym wniosku sugestiom, Sąd drugiej instancji odniósł się bowiem do obu sygnalizowanych przez skarżącego wniosków dowodowych, szczegółowo wyjaśniając, dlaczego wniosków tych nie zaaprobował. Przez pominięcie zebranego w sprawie materiału dowodowego należy natomiast rozumieć niezajęcie przez sąd stanowiska co do tego materiału (pominięcie przy dokonywaniu ustaleń oraz nieuwzględnienie w ramach dokonywanych rozważań). Nie jest z kolei pominięciem zebranego materiału niepodzielenie przez sąd twierdzeń strony lub nieuwzględnienie zgłoszonych przez nią wniosków, jeżeli sąd - obojętnie z jakich powodów i czy pogląd ten jest merytorycznie trafny - uzasadnił swoje stanowisko w tym względzie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 sierpnia 2000 r., IV CKN 1137/00, LEX nr 530702 oraz z dnia 21 lutego 2007 r., I CSK 446/06, LEX nr 253393).

Odniesienie się przez sąd odwoławczy do wniosków składanych przez stronę nie oznacza bowiem (i nie musi oznaczać) ich podzielenia lub uwzględnienia zgodnie z intencją tej strony.

Wymaga też podkreślenia, że Sąd Okręgowy uzupełnił jednak w istotny sposób zebrany w postępowaniu pierwszoinstancyjnym materiał dowodowy, przeprowadzając w toku postępowania apelacyjnego dowody z kompletnej dokumentacji medycznej (w tym pochodzącej za lat 2004-2011) i z uwzględniających tę dokumentację opinii biegłych z zakresu: kardiologii, pulmonologii, neurologii, gastroenterologii i interny oraz dwóch uzupełniających opinii biegłego z zakresu onkologii, a także uzupełniających opinii biegłych z zakresu kardiologii, pulmonologii i neurologii. Dokonał zatem wszechstronnej oceny stanu zdrowia skarżącego w zakresie wszystkich zgłaszanych przez niego rodzajów schorzeń, w tym także schorzeń układu pokarmowego.

Sąd Najwyższy zauważa w związku z tym, że specyfika dowodu z opinii biegłego (biegłych) polega między innymi na tym, że jeżeli taki dowód (dowody) został już przez sąd dopuszczony, to stosownie do treści art. 286 k.p.c. opinii

dotkowego biegłego można żądać jedynie „w razie potrzeby”. Nie można więc przyjąć, że sąd jest zobowiązany dopuścić dowód z opinii kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, LEX nr 7404; z dnia 18 lutego 1974 r., II CR 5/74, LEX nr 7407; z dnia 15 listopada 2001 r., II UKN 604/00, PPIPS 2003 nr 9, poz. 67). Potrzeba powołania innego biegłego powinna zatem wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej złożonej opinii (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, LEX nr 7607). Przy czym potrzebą taką nie może być przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNP 2003 nr 7, poz. 182; z dnia 29 listopada 2016 r., II PK 242/15, LEX nr 2202494).

Sąd Najwyższy zauważa również, że sposób sformułowania ocenianego wniosku i jego uzasadnienia wyraźnie wskazuje, że skarżący w istocie podejmuje niedopuszczalną w postępowaniu kasacyjnym próbę podważenia przeprowadzonej przez Sąd drugiej instancji oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz poczynionych na tej podstawie ustaleń faktycznych (art. 398³ § 3 k.p.c.). Wypada dodać, że Sąd Najwyższy z mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, co oznacza, że nie może ich zmienić i musi uwzględnić, rozpoznając skargę kasacyjną.

Końcowo Sąd Najwyższy stwierdza także, że skarżący opiera swoją skargę kasacyjną wyłącznie na zarzutach sformułowanych w ramach procesowej podstawy zaskarżenia. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że skarga kasacyjna, która nie stawia zarzutów naruszenia prawa materialnego (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.), pomija, że zarzuty procesowej w postępowaniu kasacyjnym mają znaczenie tylko wówczas, gdy uchybienie przepisom postępowania mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), a zatem na zastosowanie prawa materialnego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 2 lipca 2009 r., I UK 37/09, LEX nr 529678 i z dnia 9 lipca 2014 r., I PK 316/13, LEX nr 1511811). Dlatego w sytuacji, gdy skarga kasacyjna nie zarzuca obrazy jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego stanowiącego

podstawę wyrokowania sądu odwoławczego, nie jest możliwa ocena, czy naruszenie przepisów postępowania wymienionych przez w podstawie zaskarżenia mogło mieć - rzeczywiście - istotny wpływ na wynik sprawy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 czerwca 2019 r., III PK 73/18, LEX nr 2686083; z dnia 10 kwietnia 2018 r., I UK 67/17, LEX nr 2490071). Skarżący musi wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), że kształtowały lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96, OSNC 1997 nr 6-7, poz. 82; z dnia 24 października 2006 r., II PK 38/06, LEX nr 950620 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971; z dnia 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07, LEX nr 863973; z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10, LEX nr 950436). Nie chodzi przy tym o czysto teoretyczną możliwość takiego wpływu, lecz o wykazanie, że w okolicznościach danej sprawy wpływ ten był (mógł być) realny, a można to stwierdzić dopiero wówczas, gdy w skardze zostanie podniesiony adekwatny w konkretnych okolicznościach faktycznych zarzut obrazy prawa materialnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 stycznia 2014 r., I PK 208/13; LEX nr 16460590; z dnia 19 maja 2015 r., II PK 273/14, LEX nr 2008656 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 lipca 2014 r., I PK 316/13, LEX nr 1511811; z dnia 2 lipca 2009 r., I UK 37/09, LEX nr 529678).

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że skarżący nie zdołał wykazać, aby zachodziła potrzeba rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, opierając się na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.

[as]